

Szemléletváltás közeleg a magyar temetkezési szakmában! Hazánkban is egyre többen igénylik a thanatopraxiát!

A thanatopraxiát, mint tevékenységet bizonyos értelemben az antik kultúrákban, mint például az egyiptomi kultúrában honos balzsamozási eljárás közvetlen utódjának tekinthetjük. A thanatopraxia fogalma a 60-as években került a szakmai köztudatba; a kifejezés a Thanatos (görög halálisten) és a praxis (tevékenység, kivitelezés, tapasztalat) szavak összetételéből született. Manapság azonban az alkalmazásában sem a vallási, sem a misztikus oldal nem játszik szerepet, és a célja is egészen megváltozott. A mai értelmezés szerint ugyanis a thanatopraxia esetében nem arról van szó, hogy az elhunytat az örökkévalóság számára őrizzük meg, hanem hogy a ravatalozás idejére fenntartsuk természetes állapotát, s így lehetőséget tudjunk adni a családtagoknak arra, hogy elbúcsúzhassanak szerettüktől; de igény lehet az is, hogy hosszabb időre is fenntartsuk a testnek ezt az állapotát (pl. külföldi szállításhoz). Az eljárás során a képzett szakember képes arra, hogy az elhunyt külsejét olyanra tegye, mint amilyen az néhány nappal a halála előtt lehetett. Magyarországon a thanatopraxia megismertetésében **Novák Gergely** tölt be vezető szerepet. Út-törő jellegű vállalkozása külföldön is elisme-

rést aratott, így legutóbb spanyol fiatal temetkezési szakember járt nála gyakorlaton. A Magyar Temetkezésnek ennek apropóján exkluzív interjút adott a szakma magyarországi kihívásairól és jövőbeli kihatásairól.

– **Magyar Temetkezés:** Nyilván minden szakmának megvan a szépsége és a nehézsége, de a thanatopraxia esetében, ön hogyan fogalmazná meg ennek a szakmának a küldetését?

– **Novák Gergely,** a Thanatopraxiai Társaság Kft. ügyvezetője: A thanatopraxiát a temetkezési szakma részének tekintem. Egy fontos részfeladat, aminek célja, hogy az elhunyt méltó módon mehessen utolsó útjára. Az a feladatunk, hogy segítsük a hozzátartozók gyászfeldolgozását azzal, hogy amennyiben megtekintik az elhunytat, búcsút vesznek tőle, akkor azal az emberrel találkozhassanak, akit életében ismertek, és ne legyen ez egy kellemetlen kötelezettség, ne egy rémkép maradjon bennük szerettükről. Így könnyebb lesz számukra is az elengedés.

– **Magyar Temetkezés:** Mennyire mozgult el Magyarországon a thanatopraxia megítélése a társadalomban az utóbbi néhány évben? Egyáltalán ismerik, értik a thanatológia lényegét, amely szerint a halál és az ahhoz kapcsolódó cselekvéssor a legmagasztosabb pillanata az életnek, és csak a születéshez hasonlítható?

– **Novák Gergely,** a Thanatopraxiai Társaság Kft. ügyvezetője: Itt még nagyon gyerekpőben járunk. Elsődlegesen nem is a társadalomban, hanem a szakmában kell, hogy a szereplők úgy érezzék, hogy az elhunyt kezeléssel foglalkozni kell.

Nemrég a MATESZ konferencián vettünk részt, ahol bemutattunk különböző technikákat, módszereket a szakmai résztvevőknek, ahol ki is próbálhatták például a kozmetikai kezeléshez szükséges ún. Airbrush készülék használatát. Érdeklődve szemlélték, de kipróbálni inkább csak a fiatalabb generáció akarta....

– **Magyar Temetkezés:** A mostani idő-

sebb korosztály esetében még nem számít annyira a külső a halált bekövetően, az új generációnál viszont a külső is egyre hangsúlyosabb lesz nem csak az élet, hanem a halál területén is. Ezt a tendenciát meg tudja erősíteni Magyarországon is, de mennyire szerencsés, ha csak a korosztály „hiúsága” segít a thanatopraxia elterjedésében?

– **Novák Gergely,** a Thanatopraxiai Társaság Kft. ügyvezetője: Ez nem a külsőségről, hanem az emberségről szól, illetve arról, hogy a hozzátartozókban milyen kép marad meg az elment családtagról. Amikor szolgáltató cégünknel (Télizöld) értékesítjük ezt a szolgáltatást, akkor korosztálytól függetlenül természetesnek tekintik, hogy van ilyen szolgáltatás és ez része a temetésnek. A temetéseken rendszeres a pozitív visszajelzés, ezen keresztül is tudják, hogy jól és a kellő méltósággal bántuk a hozzátartozóikkal.

– **Magyar Temetkezés:** A magyar társadalomban abból fakadóan, hogy a halál még mindig tabutéma, a boncmesterekre is gyanakodva tekintenek? Ön szerint előbb ezt a sztereotípiát kellene leküzdeni, vagy egyszerűen át kell venni például egy nyugat-európai gyakorlatot? Mi lenne a célravezetőbb megoldás?

– **Novák Gergely,** a Thanatopraxiai Társaság Kft. ügyvezetője: Én azt látom, hogy ezzel kapcsolatban sokat javult a helyzet már. Gondoljunk csak arra, hogy egyre gyakoribb, hogy a hozzátartozók otthon vagy hospice házban együtt töltik el az utolsó időszakot. Persze még messze vagyunk attól, hogy a halált az élet természetes velejárójaként kezeljük, hogy a hozzátartozók ne érezzék magukat kiszolgáltatottnak a halál bekövetkeztekor, hogy a gyász, illetve az elengedés folyamatát ne nehezítse meg az ilyenkor az egészségügyben szokásos ügymenet.

Vannak olyan példák, szolgáltatások, amelyekkel a temetkezési cégek is segíthetik megkönnyíteni ezt a folyamatot. Nemrég egy angliai kiállításon találkoztam

tam egy gyerekeknek szóló kiadvánnyal, amiben képregényes környezetben meséli el, hogy mi történik amikor valaki meghal, mire számíthat a temetésen. Az ilyen példák hosszútávon segítenek ebben....

– **Magyar Temetkezés:** Évek óta rendszeresen tart előadásokat, kurzusokat, tréningeket. Hogyan bírja, mi a személyes motivációja amelyből ez a küldetés-tudat fakad?

– **Novák Gergely**, a Thanatopraxiai Társaság Kft. ügyvezetője: A kurzusok remek alkalmak arra, hogy fejlődjünk. Kollegáim és én is mindig tanulunk újabb és újabb technikákat. Korábban kizárólag külföldi oktatók tartották az előadásokat, ma már azonban mi is olyan szintre fejlődtünk, hogy önállóan meg tudunk csinálni egy kurzust.

A szakmánkra ráfér a fejlesztés, és ezért szívesen csinálom. Saját szolgáltató cégünknel ezáltal magasabb színvonalú szolgáltatást tudunk nyújtani, a kollégáknak, akik részt vesznek ebben, többletjövedelmet tudunk biztosítani. Amikor azért kell küzdeni, hogy megtartsuk a munkatársainkat, akkor ez fontos szempont.

– **Magyar Temetkezés:** Az érdeklődők nem csak Magyarországról, hanem külföldről is érkeznek. Legutóbb például Barcelonából fogadott egy spanyol egyetemistát, aki önként vállalt egy gyakorlatot. Ez tekinthető visszaigazolásnak, hogy a társaság magas színvonalú munkáját már külföldön is egyre többen ismerik?

– **Novák Gergely**, a Thanatopraxiai Társaság Kft. ügyvezetője: Rendszeresen hirdetünk meg kurzusokat spanyol és olasz iskolákkal közösen. Így a kurzusokon gyakori, hogy több országból érkeznek résztvevők. Ez kicsit még színesebbé teszi ezeket az alkalmakat. Ráadásul így lehetőség van gyakorlati tapasztalatcserére, a résztvevők a tananyagot túl egymástól is elleshetnek technikákat, fogásokat. Érdekes azt is látni, hogy egy három napos kurzus végén már fordítás nélkül, kézmozdulatokból értik egymást a különböző nemzetiségű kollegák. Az egyik partner iskolában tanul az a spanyol hölgy, aki most a nyári gyakorlatát nálunk tölti.

– **Magyar Temetkezés:** Ha öt év múlva megismételjük ezt az interjút, akkor milyen eredményekről szeretne beszámolni a Magyar Temetkezés olvasóinak az eltelt

időszak kapcsán?

– **Novák Gergely**, a Thanatopraxiai Társaság Kft. ügyvezetője: Szeretném hinni, hogy a temetkezési kultúra az elkövetkező időszakban mind társadalmi szinten, mind a szolgáltatók és a szolgáltatások tekintetében fejlődni fog. Szeretném, ha a szolgáltatók etikus működésükkel, magas színvonalú szolgáltatások nyújtásával, a szakmában dolgozók továbbképzésével hozzájárulnának ahhoz, hogy a halállal kapcsolatos közgondolkodás pozitív irányban változhasson. Ne azon versenyezzünk, hogy ki adja olcsóbban a szolgáltatását, hanem azon, hogy ki ad el több, magasabb minőségű szolgáltatást. Ha ebben a szemléletben gondolkodunk, akkor a szakmánkat is jobban el fogja ismerni a társadalom.

Kerekes Sándor

– Arra kérem, hogy mutakozzon be a Magyar Temetkezés olvasóinak!

– **Anna Ribo** vagyok, Barcelonából jöttem, ahol a középiskola befejezése után most „Pathological anatomy” képzésen tanulok egy szakiskolában. Ez leginkább a magyar boncmesteri iskolára hasonlít, de Spanyolországban ez egy 1 éves napali képzés. A kötelező szakmai gyakorlatomat végzem Magyarországon.

– Miért választotta ezt a szakmát?

– Véleményem szerint ez egy izgalmas szakma. Minden nap új kihívásokkal találkozok a feladatokkal elvégzésekor.

– Spanyolországban mennyire fogadják el ezt a hivatást?

– A spanyol kultúrában nagy szerepe van az elhunytak tisztelésének. Ezért a szakma is elfogadott a társadalomban,

bár a színpad mögötti világ nem ismert a kívülállók számára.

– Sok nő dolgozik ezen a területen?

– A temetkezés területén Spanyolországban összeségében több férfi dolgozik, de a thanatopraxiai területén egyre nagyobb a nők szerepe.

– Mik a személyes tervei, ambíciói a leendő szakmájával kapcsolatban?

– Szeretném minél alaposabban kitanulni ezt a szakmát. Ezért is vállalkoztam a külföldi gyakorlatra. Minden országnak, településnek megvan a saját hagyománya és kultúrája a temetkezés területén, a halál fizikai biológiai sajátosságai a világ minden részén azonosak. Spanyolországban a temetés sokkal hamarabb megtörténik, jellemzően 48 órával a halál után már eltemetik az elhunytat.

Magyarországon ez a folyamat sokkal hosszabb. Ezalatt a bomlási folyamatok már előrehaladottabbak, az itteni munkám során sok kihívó esettel találkozom. Szeretném az itteni tapasztalataimat később felhasználni. A tanulmányaimat követően a thanatopraxia területén szeretnék Barcelonában dolgozni.

– Ha össze kellene foglalni három szóban a thanatopraxia szépségét, mi lenne az?

– A család számára nagyon fontos, amit csinálunk. Ha szépen dolgozunk, könnyebbé tesszük a család számára a búcsúzást. Nem tagadom, hogy ez mind fizikailag, mind pszichésen nehéz munka, de ha jól végzed a munkádat, pár órán belül megkapod a pozitív visszacsatolást.